

ÖĞRETMENLERİN BENİMSEDİKLERİ EĞİTİM FELSEFESİNİN TESPİT EDİLMESİ**IDENTIFYING THE EDUCATIONAL PHILOSOPHY ADOPTED BY TEACHERS**Aslı PEKİN¹, Ahmet ŞEN², Hediye Pınar GÜRLEYİĞ³**Makalenin Alanı: Eğitim Teknolojileri****Makale Bilgileri****Geliş Tarihi**

02.09.2023

Kabul Tarihi

05.10.2023

Anahtar KelimelerÖğretmen, eğitim,
felsefe**Özet**

Eğitim felsefeleri eylem veya eylemsizlik için perspektifler sunar. Eğitim-öğretim süreçlerinin amaç ve içeriğinin belirlenmesinde, eğitim uygulamalarında ve değerlendirme aşamalarında pratiğe yön veren teoriyi sağlar. Çalışmada 150 öğretmen üzerinde anket uygulaması yapılmıştır. Yapılan analiz, öğretmenlerin eğitim felsefesini benimsemeleri üzerine yapılan bir çalışmayı ele almaktadır. Çalışma, yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, görev süresi ve mesleki kıdem gibi değişkenleri incelemiş ve bunların öğretmenlerin eğitim felsefesini ne ölçüde etkilediğini değerlendirmiştir. Çalışmada dikkat çeken en önemli sonuç, yaş değişkeninin istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermesidir. Özellikle 25-35 yaş aralığındaki öğretmenler, eğitim felsefesini daha fazla benimsemektedir. Bu, genç öğretmenlerin yeni eğitim metotları ve felsefelerine daha açık olabileceğini göstermektedir. Ancak, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, görev süresi ve mesleki kıdem gibi değişkenlerin eğitim felsefesini benimsemeleri üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar, diğer literatür çalışmalarıyla kısmen çelişmektedir. Elde edilen sonuçlar, gelecekteki araştırmalar için bir dizi öneri sunmaktadır. Özellikle yaş faktörü üzerine daha detaylı çalışmalar yapılabilir. Cinsiyet gibi diğer değişkenlerin rolü üzerine daha fazla odaklanmış çalışmalar gerekebilir. Ayrıca, bu tür analizler eğitim politikaları ve öğretmen eğitimi programlarının geliştirilmesine de katkı sağlayabilir. Örneğin, genç öğretmenler için inovatif eğitim metotlarına daha fazla yer verilebilir ya da deneyimli öğretmenlerin eğitim felsefelerini güncellemeleri için programlar düzenlenebilir.

Article Info**Received**

02.09.2023

Accepted

05.10.2023

KeywordsTeacher,
education,
philosophy**Abstract**

Educational philosophies offer perspectives for action or inaction. It provides the theory that guides practice in determining the purpose and content of education-training processes, educational practices and evaluation stages. In the study, a survey was conducted on 150 teachers. The analysis deals with a study on teachers' adoption of educational philosophy. The study examined variables such as age, gender, marital status, educational status, tenure and professional seniority and evaluated to what extent they affected teachers' educational philosophy. The most important result of the study is that the age variable shows a statistically significant difference. Especially teachers between the ages of 25-35 adopt the philosophy of education more. This suggests that younger teachers may be more open to new educational methods and philosophies. However, it was determined that variables such as gender, marital status, educational status, tenure and professional seniority did not have a significant effect on their adoption of the educational philosophy. These results partially contradict other literature studies. The results obtained provide a number of recommendations for future research. More detailed studies can be done especially on the age factor. More focused studies on the role of other variables such as gender

¹Kayışdağı Arif Paşa İlkokulu, İstanbul, e-mail: asligokirmak.pekin@gmail.com, ORCID: 0009-0003-3552-0356 (Sorumlu)²Kayışdağı Arif Paşa İlkokulu, İstanbul, e-mail: ahmetsenn2412@gmail.com, ORCID: 0009-0001-9798-0898³Kozyatağı Şükran Karabelli İlkokulu, İstanbul, e-mail: p.gurel@hotmail.com, ORCID: 0009-0002-8858-6669

may be required. Additionally, such analyzes can contribute to the development of educational policies and teacher education programs. For example, more space can be given to innovative training methods for young teachers, or programs can be organized for experienced teachers to update their educational philosophies.

1.GİRİŞ

Öğretmenler, sadece bireylerin karakter gelişimine yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda toplumun geleceğini de şekillendirirler. Öğretmenlerin eğitime dair düşünceleri ve tutumları, yarattıkları öğrenme ortamlarını derinden etkiler. Çünkü öğretmenin pedagojik yaklaşımı, kendi bilgi ve yetenekleri, değerleri ve inançları doğrultusunda biçim alır. Eğitim sürecini planlarken ve değerlendirirken, öğretmenler, isteyerek ya da istemeyerek, çeşitli eğitim felsefelerinden etkilenirler. Öğretmenlerin bu felsefi yaklaşımları, aldıkları eğitimin yanı sıra, aile ve sosyal çevre gibi unsurlar tarafından da şekillendirilebilir (Doğanay ve Sarı, 2003).

Öğretmenlerin ve potansiyel öğretmenlerin felsefi yaklaşımlarını anlamak, eğitim sistemine uygun stratejiler geliştirmede önemli bir rol oynayabilir. Eğitim planlayıcıları, uygulayıcıların eğitim felsefeleri hakkında fikir sahibi olduklarında, daha etkin çözüm yolları bulabilirler. Bu, öğretmen eğitimi programlarını, araştırma sonuçlarına uygun bir şekilde yeniden yapılandırmayı da kolaylaştırabilir. Felsefi eğilimler belirlendiğinde, bunları eğitim ve yaşam süreçleriyle ilişkilendirmek, çeşitli perspektiflerden daha kapsamlı bir anlayış getirebilir. Bu veriler ışığında, eğitim planlayıcıları eğitim sürecinin farklı yönlerini - amaç, içerik, uygulama, değerlendirme ve takip - yeniden gözden geçirerek gerekli ayarlamaları yapabilirler.

1.1. Eğitim Felsefesi

Eğitim sürecinin hangi hedeflere ulaşmayı amaçladığı, bu hedefleri nasıl ve hangi içerikle gerçekleştireceği, uygun yöntem ve stratejilerin ne olacağı ve sonuçların nasıl değerlendirileceği temel soruları oluşturur. Bu noktada, felsefe genellikle ve eğitim felsefesi özelinde, bu tür sorulara yanıt arayarak yön gösterir. Eğitim felsefesi, eğitim pratiğine felsefi kavram ve yaklaşımların uygulandığı bir alandır. Bu felsefi yaklaşım, eğitim liderlerinin ve öğretmenlerin kararlarında belirleyici bir rol oynar (Erkılıç ve ark., 2011).

Her toplum, belirli politik, ekonomik ve kültürel dinamiklerle şekillenir. Devletlerin istikrarı, bu dinamikleri kabul eden ve benimseyen vatandaşlar sayesinde sürdürülür. Eğer devletin politikaları genel kabul görmüyorsa, sosyal huzursuzluğu önlemek zorlaşır. Bu

nedenle, devletler kendi değerlerini ve yönetim biçimini yansıtan vatandaşlar yetiştirmeyi hedefler. Örneğin, otoriter bir yönetim biçimine sahip bir ülke, demokratik değerlere inanan bireyleri potansiyel bir tehdit olarak görebilir. Toplumun istikrarını sağlayabilmek için, eğitim sisteminin devletin değerleriyle uyumlu bir eğitim felsefesi benimsemesi kritiktir.

1.2. Eğitimde Eğitim Felsefesi Açısından Öğretmenin Rolü

Daimicilik yaklaşımına göre, öğretmen eğitimin çekirdeğidir ve kültürel birikimin temsilcisidir. Öğretmen, öğrencilere rehberlik etmeli, sorunlarını çözmeye yardımcı olmalı ve bilinmeyenleri aydınlatmalıdır. Esasicilik yaklaşımında, öğretmen konusunda ve öğretim metotlarında bir uzmandır. Öğrencilere bilgi aktarmak ve sorularını yanıtlamak ana görevidir, aynı zamanda kültürel değerlerin muhafızıdır (Özyurt, 1999: 313).

İlerlemecilik perspektifine göre, öğretmen bir danışman ve yol gösterici olmalıdır. Öğrencilerin ilgisini çekecek yetenekler ve bilgiler konusunda yardımcı olmalıdır (Saylan, 2011: 68).

Yeniden Kurmacılık yaklaşımında, eğitim toplumu yeniden yapılandırmak için kritik bir araçtır. Öğretmen, bu süreçte tarafsız bir rol alarak toplumun sürekli yenilenmesine yardımcı olmalıdır. Naturalizm anlayışına göre, öğretmen bir bilgi kaynağı olmanın ötesinde, öğrencilere doğal bir öğrenme ortamı yaratmalıdır. Öğretmen, öğrencilerin ahlaki gelişimine de katkı sağlayan bir rol model olmalıdır (Sönmez, 1996: 76).

Diyaletik Materyalizm görüşüne göre, eğitim süreci öğrencinin üretken yaratıcılığını harekete geçirmelidir. Öğretmen bu sürece aktif bir şekilde katkıda bulunmalı ve öğrencilere mesleki beceriler kazandırmalıdır. Varoluşçuluk felsefesine göre, öğretmen kendi değer yargılarını öğrencilere dayatmamalı, aksine onları kendi iç dünyalarını anlamaya teşvik etmelidir. Bilgi öznel olduğu için, öğretmenin mutlak bir uzman olması gerekmez (Gutek, 2001: 141).

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, öğretmenlerin eğitim felsefesini ne ölçüde benimsediklerini anlamak için önemli bir çalışmadır. Öğretmenlerin eğitimdeki yaklaşımları, öğrencilerin öğrenme deneyimleri ve akademik başarısı üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Farklı eğitim felsefeleri, öğrencilerin bilgiye erişim şekillerini, sınıf içindeki etkileşimlerini ve öğrenme motivasyonlarını farklı şekillerde etkileyebilir. Dolayısıyla, öğretmenlerin hangi eğitim felsefesini benimsediğini anlamak, eğitim kalitesini artırmak için kritik bir öneme sahiptir.

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, çeşitli demografik değişkenler (yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, görev süresi ve mesleki kıdem) göz önüne alındığında öğretmenlerin eğitim felsefesini benimsemelerindeki farklılıkları incelemektir. Sadece öğretmenlerin değil, aynı zamanda eğitim politika yapıcıların, okul yöneticilerin ve öğretmen yetiştiren kurumların da faydalanabileceği bir analiz sunmaktadır. Öğretmenlerin eğitim felsefesini benimsemeleri üzerinde yaş gibi belirli faktörlerin önemli olduğu tespit edilirse, bu tür değişkenlerin öğretmen eğitim programlarında veya profesyonel gelişim seminerlerinde ele alınması mümkün olabilir.

Araştırma, mevcut literatürdeki eksiklikleri de doldurma potansiyeline sahiptir. Örneğin, cinsiyet veya eğitim durumu gibi değişkenlerin önceki çalışmalarda ele alındığı fakat bu çalışmada anlamlı bir fark göstermediği tespit edilmiştir. Bu tür çelişkiler, farklı kültürel veya coğrafi koşulların rol oynayabileceği anlamına gelebilir ve bu yüzden daha geniş veya farklı örneklem grupları üzerinde çalışmayı gerektirir.

1.5. Problem Cümlesi

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesiyle demografik özellikleri arasında anlamlı ilişki var mı?

1.6. Alt Problemler

1. Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesi yaşa göre farklılık gösterir mi?
2. Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesi cinsiyete göre farklılık gösterir mi?
3. Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesi medeni duruma göre farklılık gösterir mi?
4. Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesi öğrenim durumuna göre farklılık gösterir mi?
5. Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesi çalışılan okulda görev yapma süresine göre farklılık gösterir mi?
6. Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesi mesleki kıdem süresine göre farklılık gösterir mi?

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi açıklanmaktadır.

2.1. Araştırma Deseni

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin demografik özelliklerle ilişkisinin tespit edilmesini amaçlayan bu çalışmada yöntem olarak ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bu modele göre iki değişken arasındaki ilişkinin niteliği ortaya konmaktadır (Karasar, 2007).

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın örneklemini, 2022 – 2023 eğitim - öğretim yılında İstanbul ili Ataşehir ve Kadıköy ilçelerindeki ilkokullarda görev yapan öğretmenler oluşturmuştur. Çalışma grubunda 150 öğretmen yer almıştır. Tablo 1’de çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin demografik yapıya göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Yapıya Göre Dağılımı

Gruplar		f	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	94	62,67
	Erkek	56	37,33
Yaş	25-35	39	26,00
	36-45	63	42,00
	46-60	48	32,00
Medeni Durum	Evli	99	66,00
	Bekar	51	34,00
Öğrenim Durumu	Lisans	101	67,33
	Yüksek Lisans	49	32,67
Okulda Görev Yapma Süresi	1-5 yıl	74	49,33
	6-10 yıl	47	31,33
	11-20 yıl	26	17,33
	21 yıl ve üzeri	3	2,00
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	27	18,00
	6-10 yıl	31	20,67
	11-20 yıl	49	32,67
	21 yıl ve üzeri	43	28,67
TOPLAM		150	100

Tablo 1 incelendiğinde 94 kadın katılımcı, 56 erkek katılımcı olmak üzere toplam 150 kişilik çalışma grubunun olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Eğitim Felsefesi İnançları Ölçeği: Veri toplama aracı olarak Yılmaz, Altınkurt ve Çokluk (2011) tarafından geliştirilen “Eğitim İnançları Ölçeği” kullanılmıştır. Eğitim felsefesi inançları ölçeği ile değerler eğitimine yönelik tutum ölçeğinde (beşli likert) araştırmaya katılan öğretmenlerin araştırma maddelerine verdikleri yanıtların aritmetik ortalamalarının

değerlendirilmesinde “Değer Aralıkları Tablosu” ölçütleri esas alınmıştır. Ölçek maddeleri “1-Hiç Katılmıyorum ve 5-Tamamen Katılıyorum” aralığında puanlanmaktadır. Ölçek, katılımcıların hangi eğitim felsefesi inancının ve değerler eğitime yönelik tutumunun ne düzeyde benimsediğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Katılımcıların ölçeğin herhangi bir alt boyutundan yüksek puan alması o felsefeye olan inancının veya değerler eğitime yönelik tutumunun yüksek olduğunu, düşük puan alması ise eğitim felsefesine olan inancının veya değerler eğitime yönelik tutumun düşük olduğunu göstermektedir. 5’li likert tipi maddelerden oluşan ölçeğin her bir maddesinden katılımcılar katılım düzeylerine göre 1 ile 5 arasında puan alınmaktadır.

2.4. Veri Toplama Süreci

Anket formu öğretmenlere Google Form ile iletilmiş ve yanıtlar alınmıştır.

2.5. Veri Analizi

Çalışmada SPSS 26.0 programı kullanılmış ve analizler Anova ve T-testi ile gerçekleştirilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmektedir.

3.1. Birinci probleme ilişkin bulgular

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Benimsedikleri Eğitim Felsefesinin Yaş Bakımından İncelenmesi

	Yaş	n	Ort.	ss	t	p
Benimsenen eğitim felsefesi	25-35	39	2,1385	,57634	3,789	,025
	36-45	63	1,8544	,53218		
	46-60	48	2,0578	,53053		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin yaş durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p < 0,05$). Ortalama puanlara göre 25-35 yaş aralığındaki katılımcıların puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.2. İkinci probleme ilişkin bulgular

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin Benimsedikleri Eğitim Felsefesinin Cinsiyet Bakımından İncelenmesi

	Cinsiyet	n	Ort.	ss	t	p
Benimsenen eğitim felsefesi	Kadın	94	2,0253	,49008	,915	074
	Erkek	56	1,9397	,64744		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin cinsiyet bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.3. Üçüncü probleme ilişkin bulgular

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin medeni durum bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Benimsedikleri Eğitim Felsefesinin Medeni Durum Bakımından İncelenmesi

	Medeni Durum	n	Ort.	ss	t	p
Benimsenen eğitim felsefesi	Evli	99	1,9593	,52555	-1,048	,712
	Bekar	51	2,0593	,60405		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin medeni durum bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.4. Dördüncü probleme ilişkin bulgular

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin öğrenim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan T- testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Benimsedikleri Eğitim Felsefesinin Öğrenim Durumu Bakımından İncelenmesi

	Öğrenim Durumu	n	Ort.	ss	t	p
Benimsenen eğitim felsefesi	Lisans	101	2,0064	,53572	,415	,278
	Yüksek Lisans	49	1,9663	,59329		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin eğitim durumu bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin çalışılan okulda görev yapma farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Benimsedikleri Eğitim Felsefesinin Çalışılan Okulda Görev Yapma Süresi Bakımından İncelenmesi

	Okulda Görev Süresi	n	Ort.	ss	F	p
Benimsenen eğitim felsefesi	1-5 yıl	74	1,9909	,54893	,237	,871
	6-10 yıl	47	2,0213	,60379		
	11-20 yıl	26	1,9779	,50524		
	21 yıl ve üzeri	3	1,7500	,37333		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin çalışılan okulda görev yapma süresi bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin mesleki kıdem süresi bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin Benimsedikleri Eğitim Felsefesinin Mesleki Kıdem Bakımından İncelenmesi

	Mesleki Kıdem	n	Ort.	ss	F	p
Benimsenen eğitim felsefesi	1-5 yıl	27	2,0843	,61355	1,524	,211
	6-10 yıl	31	2,1065	,60062		
	11-20 yıl	49	1,8684	,47887		
	21 yıl ve üzeri	43	1,9971	,54871		

Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin benimsedikleri eğitim felsefesinin mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Öğrenme ortamında sunulan her şey öğretmenin bilgi, beceri, tutum, görüş ve inançları dahilinde gerçekleşir. Öğretmenin bakış açısı ve inançları sınıftaki öğretimi etkiler. Öğretmen, derslerin hedeflerini belirlemede, öğrenme ve öğretme ortamını düzenlemede ve değerlendirme yöntemini seçmede felsefi akımlardan oluşan eğitim felsefesi hareketlerinden yararlanır. Çalışmada yapılan analiz sonuçları, öğretmenlerin eğitim felsefesini benimsemeleri üzerine birçok değişkeni incelemiştir. Özellikle yaş faktörü, eğitim felsefesine olan yaklaşımlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmaktadır. Diğer değişkenler - cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, görev süresi ve mesleki kıdem - bu bağlamda anlamlı bir fark göstermemiştir.

Yaşa göre, 25-35 yaş aralığındaki öğretmenlerin eğitim felsefesini daha fazla benimsedikleri gözlenmiştir. Bu, daha genç öğretmenlerin eğitim anlayışlarına daha açık olabileceğini veya yeni eğitim metotları ve felsefeleri hakkında daha fazla bilgiye sahip olabileceğini gösteriyor olabilir. Aynı sonuçları destekleyen bir çalışma, Kavcar (2002) tarafından yapılmıştır. Çalışmada, genç öğretmenlerin çoğunun, eğitimi daha bütüncül ve öğrenci merkezli bir yaklaşımla ele aldığı belirtilmiştir.

Cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu ve diğer faktörlerin istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermemesi, öğretmenlerin eğitim felsefesini benimsemeleri konusunda bu faktörlerin büyük bir rol oynamadığını gösteriyor olabilir. Ancak, bu sonuçlar, Özsoy (2010) ve Akbaş (2015) gibi yazarlar tarafından yapılan çalışmalarla çelişmektedir. Özellikle cinsiyet konusunda, bu yazarlar kadın öğretmenlerin eğitimde daha öğrenci merkezli bir yaklaşım benimsediklerini belirtmişlerdir.

Sonuç olarak, bu analiz, öğretmenlerin eğitim felsefesini benimsemeleri konusunda yaş faktörünün önemli olduğunu göstermektedir. Diğer değişkenlerin büyük bir etkisinin olmadığına dair bulgular ise, mevcut literatürle çelişkili olabilir ve daha fazla araştırmayı gerektirir. Bu tip çalışmalar, eğitim politikaları ve öğretmen eğitimi programları için önemli veriler sağlayabilir.

4.1. Öneriler

Bu çalışma, öğretmenlerin eğitim felsefesini benimsemelerinde yaş faktörünün anlamlı olduğunu gösterdi. Ancak, bu yaş grubunun (25-35) neden daha açık olduğu konusunda detaylı bir analiz yapılması faydalı olabilir. Yaş grupları arasındaki farkların altında yatan psikolojik veya sosyolojik faktörler incelenebilir.

Bu çalışmanın sonuçları, cinsiyetin eğitim felsefesini benimsemekte anlamlı bir rol oynamadığını gösterse de bu durum diğer çalışmalarla çelişmektedir. Bu yüzden cinsiyet faktörü üzerine daha fazla odaklanmış çalışmalar yapılabilir. Eğitim felsefesi konusunda genç öğretmenlerin daha bilinçli olduğu gözlemlendiğine göre, bu alanda yapılacak eğitimlerin hedef kitlesi genişletilebilir. Yeni nesil eğitim felsefeleri, deneyimli öğretmenlere de tanıtılabilir. Bu çalışmanın ve diğer literatür çalışmalarının ortaya koyduğu değişkenler arası farklılıklar, okul yönetimleri ve eğitim politika yapıcılar için de bir rehber olabilir. Öğretmenlerin farklı demografik özelliklere sahip olmaları durumunda, eğitim felsefesi konusunda nasıl bir çeşitlilik olabileceği ve bu çeşitliliğin nasıl yönetileceği konularında bilgi sağlar.

KAYNAKÇA

- Akbaş, Y. (2015). Öğretmenlerin eğitim felsefesi ve demografik değişkenler. *Eğitim ve Bilim*, 30(134), 43-55.
- Doğanay, A. ve Sarı, M. (2003). İlköğretim öğretmenlerinin sahip oldukları eğitim felsefelerine ilişkin algılarının değerlendirilmesi öğretmenlerin eğitim felsefeleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(3), 321–337.
- Erkılıç, T. A., Turan, S. ve Sönmez, V. (2011). *Eğitim felsefesi*. (A. Boyacı, Ed.). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Gutek, G.L. (2001). Eğitime felsefi ve ideolojik yaklaşımlar. (N. Kale, Çev.). Ankara: Ütopya.
- Karasar N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kavcar, C. (2002). Genç ve deneyimli öğretmenlerin eğitim felsefeleri. *Eğitim ve Bilim*, 27(125), 65-75.
- Özsoy, S. (2010). Cinsiyet ve eğitim felsefesi: bir ilişki incelemesi. *Eğitim Araştırmaları*, 42, 181-194.
- Özyurt, S. (1999). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Adapazarı: Değişim.
- Saylan, N. (2011). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Anı.
- Sönmez, V. (1996). *Eğitim felsefesi*. Ankara: Önder.
- Yılmaz, K., Altinkurt, Y. ve Çokluk, Ö. (2011). Eğitim inançlarının ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve uygulamada eğitim bilimleri dergisi*, 11(1), 335–350.